

**ДО: ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНО ЖУРИ
МУ – ПЛЕВЕН**

Съгласно заповед на Ректора на МУ – Плевен

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Росен Евгениев Маджов, дмн
Ръководител Катедра хирургически болести, МУ - Варна
Началник Втора клиника по хирургия

Относно: Защита на дисертационен труд на д-р Ваня Володиева Горановска
***"БИЛАТЕРАЛНА АРТЕРИЯ МАМАРИЯ ИНТЕРНА –
СЪВРЕМЕНЕН ПОДХОД ПРИ МИОКАРДНА РЕВАСКУЛАРИЗАЦИЯ"***

за придобиване на ОНС „доктор“

Представеният дисертационен труд на д-р Ваня Горановска е във вид и обем отговарящ на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника на МУ – Плевен. Отпечатан на **137** страници, структуриран стилистично правилно и на много добър език. Онагледен с **27** фигури, **15** таблици.

Библиографията обхваща **161** източника, един на кирилица и останалите от чужди автори на латиница.

Докторантката работи в Клиниката по сърдечна хирургия на УМБАЛ "Св. Анна" София от 2012 г.. Придобита специалност през 2017 г.

Дисертационният труд е обсъден, приет и насочен за официална защита от разширен Катедрен съвет на Катедра хирургически болести (06.07.23), доклад на Декана и решение на АС на МУ – Плевен (24.07.2023 г).

Като **основна цел** дисертантката си е поставила – *„Да сравни използването на единична артерия мамария интерна срещу билатерална артерия мамария интерна при пациенти подложени на хирургична миокардна ревакуларизация, по отношение на ранната болнична преживяемост и смъртност, усложнения от стернални инфекции при пациенти с Обезитас и Захарен диабет“.*

За оптималното решение на основната цел авторката си е поставила **5 задачи**, които са добре формулирани и развитието на дисертационния труд следва тяхното логично разрешаване.

1. Оценка на актуалността на темата

Темата е изключително актуална в ежедневната практика на хирургично лечение на Ишемичната болест на сърцето. Ишемичната болест на сърцето е заболяване с голямо социално-икономическо значение в световен мащаб. Заедно с мозъчно-съдовата болест е причина номер едно за смъртност, както в развиващите се, така и в развитите страни.

Методите на лечение на това заболяване са различни, като хирургичният е основно застъпен и е с отлични кратко- и дългосрочни резултати.

Използването на все повече артериални графтове при хирургична миокардна реваскуларизация е стремеж при повечето хирурзи, но все още използването на двете вътрешно торакални артерии не е широко застъпено както в България, така и в световен мащаб.

2. Оценка на резултатите

Клиничният материал включва **80** пациенти с Аорто-коронарен байпас разпределени в две групи – получили една или две a. thoracica interna за графт.

Пациентите са анализирани по отношение на: предоперативни характеристики (анамнеза, инструментални и клинични показатели), интраоперативни данни (продължителност на оперативното време, Включване на медикаментозна и механична поддръжка на сърдечната функция), постоперативни данни и ранни и късни усложнения.

Подробно е представен оперативният достъп и оперативния протокол.

Статистическата обработка на данните е извършена със статистически методи: корелационен анализ, дисперсионен анализ, сравнителен анализ, графичен метод за изобразяване на получените резултати.

3. Изводи и приноси на дисертационния труд

Изводите на д-р В. Горановска по темата на научната разработка са общо **13** и се базират на анализ на клиничния материал и получените резултати. Те са добре формулирани и представят съществена част от анализирания данни във всички раздели.

Приносите от дисертационния труд, изведени от д-р Горановска са общо **8**, като **5** са с научен и оригинален характер и **3** са с приложен характер.

4. Автореферат

Авторефератът отразява точно и коректно основните части и раздели на дисертационния труд. Както дисертационния труд, така и авторефератът са написани на ясен и правилен български език и много добре стилистично оформени и онагледени.

5. Публикации във връзка с темата на дисертацията

Д-р Ваня Горановска е представила списък с **5** публикации, в една от които е първи автор.

6. Заключение

Според мен това е един завършен и добре структуриран дисертационен труд, във вид и обем отговарящ напълно на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника на МУ – Плевен.

Темата е актуална и със клинично значение в съвременната сърдечно-съдова хирургия. Отразява резултатите на Клиниката по сърдечна хирургия, като съдържа научни и научно-практически резултати, които представляват приноси с научно-потвърдителен и научно-приложен характер на автора.

Отчитайки професионалното развитие (хирургичен стаж, придобита специалност по кардиохирургия, квалификационни курсове и сертификати) и публикационната дейност както и цялостната ми оценка, препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват **положително** и да присъдят на д-р Ваня В. Горановска ОНС „доктор“.

02.10.2023 г.

гр. Варна

С уважение: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

Проф. д-р Росен Маджов, дмн

TO: THE CHAIRMAN OF A SCIENTIFIC JURY
M U – PLEVEN

STATEMENT

By prof. Dr. Rossen Evgeniev Madjov, MD, PhD, DSc
Head of Department of Surgical Diseases, Med. University, Varna
Head of Second Clinic of Surgery

Subject: Protection of a dissertation by Dr. Vanya Volodieva Goranovska

***"BILATERAL ARTERY MAMARIA INTERNA –
A MODERN APPROACH TO MYOCARDIAL REVASCULARIZATION"***

for acquiring the Educational and Scientific Degree "***Doctor***"

The dissertation of Dr. Vanya Goranovska is in a form and volume meeting the requirements of the Law and the Rules for its Application, and the Rules of the Medical University – Pleven. Printed on **137** pages, structured stylistically correctly and in very good language. Illustrated with **27** figures, **15** tables.

The bibliography covers **161** sources, one in Cyrillic and the rest by foreign authors in Latin.

The PhD student works at the Clinic of Cardiac Surgery at the University Hospital "Sv. Anna" Sofia since 2012. Acquired specialty in 2017

The dissertation was discussed, adopted and directed for official protection by the Extended Department of Surgical Diseases Department (06.07.23), a report of the Dean and a decision of the AC of the Medical University – Pleven (24.07.2023).

As a **main goal** the dissertant has set himself – "*To compare the use of a single artery mamaria interna against bilateral artery mamaria interna in patients undergoing surgical myocardial revascularization, in terms of early hospital survival and mortality, complications of sternal infections in patients with obesity and diabetes mellitus.*"

For the optimal solution of the main goal, the author has set herself **5 problems** that are well formulated and the development of the dissertation follows their logical solution.

1. Assessment of the topicality of the topic

The topic is extremely topical in the daily practice of surgical treatment of ischemic heart disease. Ischemic heart disease is a disease of great socio-economic importance worldwide. Along with cerebrovascular disease, it is the number one cause of death in both developing and developed countries.

The methods of treatment of this disease are different, as the surgical one is mainly present and has excellent short- and long-term results. The use of more and more arterial grafts in surgical myocardial revascularization is an aspiration for most surgeons, but the use of the two internal thoracic arteries is still not widespread both in Bulgaria and worldwide.

2. Evaluation of the results

The clinical material included **80** patients with Aorto-coronary bypass graft distributed into two groups – given one or two a. thoracica interna for graft.

Patients were analyzed in terms of: preoperative characteristics (history, instrumental and clinical indicators), intraoperative data (duration of operative time, Inclusion of drug and mechanical maintenance of cardiac function), postoperative data and early and late complications.

Operational access and operational protocol are presented in detail.

The statistical treatment of the data was carried out with statistical methods: correlation analysis, variance analysis, comparative analysis, graphical method for plotting the results obtained.

3. Conclusions and contributions of the dissertation

Dr. Goranovska's conclusions on the topic of scientific development are **13** in total and are based on an analysis of the clinical material and the results obtained. They are well formulated and present an essential part of the analysed data in all sections.

The contributions from the dissertation, paper brought out by Dr. Goranovska are a total of **8**; 5 are of a scientific and original nature and 3 are of an applied nature.

4. Autoreferat

The autoreferat accurately and correctly reflects the main parts and sections of the dissertation. Both the dissertation and the autoreferat are written in clear and correct Bulgarian and very well stylistically shaped and illustrated.

5. Publications in connection with the topic of the dissertation

Dr. Vanya Goranovska has presented a list of **5** publications, in one of which she is the first author.

6. Conclusion

In my opinion, this is a complete and well-structured dissertation in the form and volume that fully meets the requirements of the Law, the Rules for its application and the Rules of M U - Pleven.

The topic is topical and of clinical importance in modern cardiovascular surgery. Reflects the results of the Clinic of Cardiac Surgery, containing scientific and scientific-practical results, which are contributions of scientifically confirmatory and scientifically applied nature of the author.

Taking into account the professional development (surgical experience, acquired specialty in cardiac surgery, qualification courses and certificates) and the publication activity as well as my overall assessment, I recommend to the honorable members of the Scientific Jury to vote **positively** and award Dr. Vanya V. Goranovska with Educational and Scientific Degree **"Doctor"**.

02.10.2023

Sincerely: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

Prof. Dr. Rossen Madjov, MD, PhD, DSc